

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

UZZIŅA

Rīgā

27.02.2017. Nr. 30.1-8.5/26923
Uz 20.01.2017. Nr.01

SIA "A"
Paziņošanai EDS

Par uzziņas sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests ir izskatījis SIA "A", (turpmāk – Iesniedzējs) 2017.gada 20.janvāra iesniegumu par uzziņas sniegšanu par tiesībām Nr.01(turpmāk – iesniegums), un sniedz šādu uzziņu.

Iesniedzējs iesniegumā sniedz šādu faktu aprakstu.

Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk – VID), pamatojoties uz Iesniedzēja iesniegumu ir sniedzis uzziņu par tiesībām Nr.30.01.8.5-608, no kuras izriet, ka attiecībā uz SIA "B" pastāv likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 17.²pantā norādītās darbaspēka nodrošināšanas pakalpojumu sniegšanas pazīmes. Tāpat no minētās uzziņas izriet, ka Iesniedzējam ir jāaprēķina nodoklis par iznomātā personāla ienākumu.

Saistībā ar minēto un vadoties no Administratīvā procesa likuma 98.panta pirmās daļas, Iesniedzējam ir papildus jautājumi, uz kuriem Iesniedzējs lūdz sniegt atbildes:

1) Tikai atsevišķi SIA "B" darbinieki bija nodarbināti darbu izpildē Iesniedzēja objektos. Daļa SIA "B" darbinieku pienākumi aprobežojās tikai un vienīgi ar darbu SIA "B" birojā, piemēram, lietvede X.X.. Tāpat Y.Y. bija oficiāli nodarbināts gan pie Iesniedzēja, gan SIA "B" un izpildīja ar attiecīgajiem darba līgumiem pielīgtos pienākumus abos uzņēmumos, ievērojot minēto, Iesniedzējs lūdz VID precīzi norādīt, par kuriem SIA SIA "B" darbiniekiem Iesniedzējam ir jāaprēķina papildus nodoklis?

2) Ņemot vērā radušos situāciju, kādi papildus nodokļi par personālu Iesniedzējam ir jāmaksā? Kādas nodokļu atskaites ir jāizlabo Iesniedzējam? Iesniedzējs lūdz norādīt arī normatīvo pamatu.

3) Ja ir jāizlabo sociālās atskaites, tad vai ir pieļaujams visus labojumus ietvert vienā atskaitē, nemainot katru mēnesi?

4) Ja tiks labotas sociālās atskaites un tiks aprēķināts papildus nodoklis, tad, vai papildus algas drīkst izmaksāt vienā maksājumā katram no attiecīgajiem darbiniekiem?

Valsts ieņēmumu dienests, izvērtējot Iesniedzēja iesniegumā ietvertu faktu aprakstu, no minētajiem faktiem izrietošus konkrētus jautājumus, atbildes uz kuriem ir atkarīgas no to juridiska vērtējuma, sniedz šādu uzziņu.

Par iesniegumā uzdoto pirmo jautājumu paskaidrojam.

Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 17.²panta pirmajā daļā noteikts, ka personāla nomai (šā likuma 17.¹panta otrās daļas izpratnē) pielīdzina darbaspēka nodrošināšanas pakalpojumu saņemšanu, ja šos pakalpojumus sniedz mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs.

Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 17.²panta otrajā daļā noteikts, ka ar darbaspēka nodrošināšanas pakalpojumu sniegšanu šā panta izpratnē saprot tādas tiesiskās attiecības, kurās darba devējs slēdz darba līgumu ar darbinieku, lai to norīkotu uz laiku vai pastāvīgi veikt darbu citai personai, tās labā un vadībā. Ar darbaspēka nodrošināšanas pakalpojumu sniegšanu šā panta izpratnē saprot arī attiecības, kuru ietvaros pastāv vismaz viens no šādiem nosacījumiem:

1) mikrouzņēmuma darbiniekus vai īpašniekus pakļauj tās personas noteiktajai darba kārtībai un rīkojumiem, kuras labā veic darbu;

2) persona, kuras labā veic darbu, nosaka personāla skaitu un kvalifikāciju;

3) atlīdzību mikrouzņēmumu nodokļa maksātājam aprēķina atkarībā no nostrādātā darba laika;

4) persona, kuras labā veic darbu, nodrošina personālu ar lielāko daļu pamatlīdzekļu, darbarīku un materiālu;

5) pēc darījuma būtības var secināt, ka tā mērķis ir aizstāt darba tiesiskās attiecības ar cita veida tiesiskajām attiecībām, lai samazinātu par darbiniekiem budžetā maksājamā iedzīvotāju ienākuma nodokļa un valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu apmēru. Par šādu mērķi īpaši var liecināt apstākļi, ka persona — mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja darbinieks — pēdējo 12 mēnešu laikā no dienas, kad uzsākta pakalpojuma sniegšana, ir bijusi darba tiesiskajās attiecībās ar personu, kuras labā tā sniedz pakalpojumu (veic darbu), vai arī šīs personas vārdā ir nodrošinājusi pakalpojuma sniegšanu un pārstāvējusi to.

Pēc Iesniedzēja 2016.gada 30.novembra iesniegumam par uzziņas sniegšanu Nr.001 pievienotā ar SIA "B" noslēgtā 2016.gada 7.janvāra līguma

Nr.01/2016 kopijas izvērtēšanas, Valsts ieņēmumu dienests uzziņā Nr.30.1-8.5./608 izteica viedokli, ka minētā līguma ietvaros par montāžas darbu veikšanu ir konstatējama atbilstība likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 17.²panta otrās daļas 4.punktā noteiktajai pazīmei.

Konkrētajā tiesiskajā situācijā, atbildot uz iesniegumā uzdoto Iesniedzēja jautājumu par SIA "B" darbiniekiem, attiecībā uz kuriem izpildās likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 17.²panta otrajā daļā ietvertie nosacījumi un Iesniedzējam ir jāaprēķina papildus nodokļi, Valsts ieņēmumu dienests, ievērojot 2017.gada 6.janvārī Iesniedzējam sniegtajā uzziņā Nr.30.1-8.5./608 izteikto viedokli, paskaidro, ka SIA "B" (mikrouzņēmuma) darbinieki, kas ir veikuši montāžas pakalpojumus saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta 2017.gada 6.janvāra uzziņā Nr.30.1-8.5./608 analizēto, Iesniedzēja iesniegto 2016.gada 7.janvāra līgumu Nr.01/2016, ir uzskatāmi par darbiniekiem uz kuriem izpildās likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 17.²panta otrajā daļā ietvertie nosacījumi. Līdz ar to, no šo mikrouzņēmuma darbinieku ienākuma ir jāveic iedzīvotāju ienākuma nodokļa un valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu maksājumi.

Attiecībā uz Iesniedzēja norādīto apstākli, ka daļai SIA "B" darbinieku pienākumi aprobežojās tikai un vienīgi ar darbu SIA "B" birojā, piemēram, lietvedei X.X., paskaidrojam, ka darbaspēka nodrošināšanas pakalpojumu sniegšana, kas ir pielīdzināma personāla nomai atbilstoši likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 17.²pantam, nav attiecināma uz tiem SIA "B" (mikrouzņēmuma) darbiniekiem, kas nav veikuši montāžas pakalpojumus saskaņā ar 2016.gada 7.janvāra līgumu Nr.01/2016.

Par iesniegumā uzdoto otro un trešo jautājumu paskaidrojam.

Ievērojot, ka Valsts ieņēmumu dienests pēc Iesniedzēja ar SIA "B" noslēgtā 2016.gada 7.janvāra līguma Nr.01/2016 izvērtēšanas 2017.gada 6.janvāra uzziņā Nr.30.1-8.5./608 secināja, ka minētā līguma ietvaros par montāžas darbu veikšanu ir konstatējama atbilstība likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 17.²panta otrās daļas 4.punktā noteiktajai pazīmei, tad Iesniedzējs ir atzīstams par personāla nomnieku. Attiecīgi Iesniedzēja un SIA "B" attiecības atbilst likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 17.²pantā minētajam darbaspēka nodrošināšanas pakalpojumam (personāla nomai), un, ievērojot likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 17.²panta trešajā daļā noteikto, attiecībā uz apliekamā ienākuma noteikšanu no algota darba, piemērojama šā likuma 17.¹panta trešā un ceturtā daļa.

Saskaņā ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 17.¹panta trešajā daļā noteikto personāla nomnieks aprēķina nodokli par iznomātā personāla ienākumu, pamatojoties uz personāla iznomātāja iesniegtu dokumentāri apliecinātu informāciju, kas ļauj identificēt iznomāto personālu (vārdu, uzvārdu, dzimšanas datumu, pastāvīgo dzīvesvietu vai nodokļu maksātāja reģistrācijas numuru vai citas ziņas), darba samaksu un citu informāciju par gūto ienākumu.

Ja personāla iznomātājs nevar personāla nomniekam iesniegt likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 17.¹panta trešajā daļā minēto informāciju, tad saskaņā ar likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 17.¹panta ceturtajā daļā noteikto par iznomātā personāla ienākumam pielīdzinātu ienākumu tiek uzskatīts personāla nomnieka kopējais maksājums personāla iznomātājam. Nosakot katras iznomātā personāla ietvaros piesaistītās fiziskās personas ar nodokli apliekamo ienākumu, tiek uzskatīts, ka šīs fiziskās personas ir guvušas ienākumu vienādās daļās no personāla iznomātājam izmaksātās atlīdzības.

Tādējādi, Iesniedzējam kā personāla nomniekam jāaprēķina iedzīvotāju ienākuma nodoklis par iznomātā personāla (darbinieku, kas ir veikuši montāžas pakalpojumus saskaņā ar 2016.gada 7.janvāra līgumu Nr.01/201) ienākumu, pamatojoties uz likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 17.¹panta trešā daļā minēto personāla iznomātāja SIA “B” (mikrouzņēmuma) iesniegtu dokumentāri apliecināto informāciju, vai arī, ja minētā informācija netiek sniegta, pieņemot, ka fiziskās personas, kas iesaistītas darbaspēka nodrošināšanas pakalpojuma sniegšanā, ir guvušas ienākumu vienādās daļās no SIA “B” kā personāla iznomātājam izmaksātās atlīdzības.

Saskaņā ar likuma “Par valsts sociālo apdrošināšanu” 1.panta 1.punktu darba devējs ir juridiskā vai fiziskā persona, tiesībspējīga personālsabiedrība, citas Eiropas Savienības dalībvalsts, Šveices Konfederācijas vai Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalsts (turpmāk – cita dalībvalsts) nodokļu maksātājs vai citas dalībvalsts komersanta filiāle (pastāvīgā pārstāvniecība), vai personāla nomnieks, kas izmanto tāda mikrouzņēmuma pakalpojumus, kurš sniedz darbaspēka nodrošināšanas pakalpojumus likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 17.² panta izpratnē, kā arī iekšzemes nodokļu maksātājs – ārvalsts nodokļu maksātāja iznomāta personāla nomnieks, kas pats nodarbina darba ņēmēju vai apmaksā darba ņēmēja darbu.

Ievērojot likuma “Par valsts sociālo apdrošināšanu” 1.panta 2.punkta „l” apakšpunktā noteikto, darba ņēmējs ir mikrouzņēmuma, kas sniedz darbaspēka nodrošināšanas pakalpojumus likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 17.²panta izpratnē, darbinieks.

Likuma “Par valsts sociālo apdrošināšanu” 5.panta sestajā daļā noteikts, ka mikrouzņēmuma darbinieki, izņemot šā likuma 1.panta 2.punkta „l” apakšpunktā minētos darba ņēmējus, ir sociāli apdrošināmi saskaņā ar Mikrouzņēmumu nodokļa likumu.

Tādējādi, konstatējot likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 17.²pantā minētā darbaspēka nodrošināšanas pakalpojuma (personāla nomu) sniegšanu, personāla nomnieks ir uzskatāms par darba devēju, kas izmanto mikrouzņēmuma darbaspēka nodrošināšanas pakalpojumus likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 17.²panta izpratnē, bet mikrouzņēmuma darbinieki ir darba ņēmēji, atbilstoši likuma “Par valsts sociālo apdrošināšanu” 1.panta 2.punkta „l” apakšpunktam.

Likuma “Par valsts sociālo apdrošināšanu” 14.panta pirmajā daļā noteikts, ka darba devēja un darba ņēmēja valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekts ir visi algotā darbā aprēķinātie ienākumi, no kuriem jāietur iedzīvotāju ienākuma nodoklis, neatskaitot neapliekamo minimumu, nodokļu atvieglojumus un attaisnotos izdevumus, par kuriem nodokļu maksātājam ir tiesības samazināt apliekamo ienākumu.

Ievērojot, ka SIA “B” darbinieku pakalpojumu sniegšana ir vērtējama kā darbaspēka nodrošināšanas pakalpojumu sniegšana un ir pielīdzināma personāla nomai, atbilstoši likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 17.²pantam, tad no šo SIA “B” darbinieku (darbinieku, kas ir veikuši montāžas pakalpojumus saskaņā ar 2016.gada 7.janvāra līgumu Nr.01/201), ienākuma ir jāveic iedzīvotāju ienākuma nodokļa un valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu maksājumi.

Atbilstoši likuma “Par valsts sociālo apdrošināšanu” 13.panta otrajai daļai, katru darba ņēmēju, kurš ieguvis, mainījis vai zaudējis šā likuma 1.panta 2.punktā noteikto darba ņēmēja statusu, darba devējs reģistrē Valsts ieņēmumu dienestā pēc darba devēja reģistrācijas vietas. Ziņas par darba ņēmējiem darba devējs sniedz Ministru kabineta noteiktajā termiņā un kārtībā. Ziņas par darba ņēmējiem iesniedz atbilstoši Ministru kabineta 2010.gada 7.septembra [noteikumu Nr.827](#) “Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu veicēju reģistrāciju un ziņojumiem par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām un iedzīvotāju ienākuma nodokli” 1.pielikumam.

Nemot vērā minēto, Iesniedzējam SIA “B” iznomātais personāls (mikrouzņēmuma darbinieki, kas ir veikuši montāžas pakalpojumus saskaņā ar 2016.gada 7.janvāra līgumu Nr.01/201) jāreģistrē kā darba ņēmēji, iesniedzot “Ziņas par darba ņēmējiem”.

Saskaņā ar likuma “Par valsts sociālo apdrošināšanu” 23.panta pirmo daļu darba devējam ir pienākums reizi mēnesī līdz obligāto iemaksu veikšanai noteiktajam termiņam iesniegt Valsts ieņēmumu dienestam ziņojumu par obligāto iemaksu objektu un obligātajām iemaksām no darba ņēmēju darba ienākumiem pārskata mēnesī Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

Ministru kabineta 2010.gada 7.septembra noteikumu Nr.827 „Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu veicēju reģistrāciju un ziņojumiem par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām un iedzīvotāju ienākuma nodokli” 21.punktā noteikts, ka darba devējs (maksātnespējas procesa administrators) katru mēnesi līdz datumam, kas noteikts kā ikmēneša obligāto iemaksu veikšanas termiņš (2.pielikums), iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā darba devēja ziņojumu (3.pielikums).

Turklāt likuma “Par valsts sociālo apdrošināšanu” 20.¹panta otrajā daļā noteikts, ja darba devējs nav precizējis darba ņēmēja darba ienākumus un obligātās iemaksas par iepriekšējo mēnesi pirms pārskata mēneša, darba

devējam ir tiesības tās precizēt triju gadu laikā. Precizēšanas rezultātā darba ņēmēja darba ienākumi un obligātās iemaksas nedrīkst samazināties. Darba ņēmēja darba ienākumu un obligāto iemaksu precizēšana nemaina jau piešķirto sociālās apdrošināšanas pakalpojumu apmēru, izņemot valsts vecuma pensijas apmēru (tai skaitā priekšlaicīgi piešķirtās valsts vecuma pensijas apmēru).

Tādējādi situācijā, ja Iesniedzējs nebūs precizējis darba ņēmēju darba ienākumus un obligātās iemaksas par iepriekšējo mēnesi pirms pārskata mēneša, Iesniedzējam ir tiesības tās precizēt triju gadu laikā. Turklāt Iesniedzējs darba ņēmēju (darbinieku, kas nomāti no SIA "B", veicot montāžas pakalpojumus saskaņā ar 2016.gada 7.janvāra līgumu Nr.01/201) darba ienākumu un obligāto iemaksu precizējumus izdara par katru mēnesi, kurā konstatēta Iesniedzēja un SIA "B" attiecību atbilstība likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 17.²pantā minētajam darbaspēka nodrošināšanas pakalpojumam (personāla noma).

Par iesniegumā uzdoto ceturto jautājumu paskaidrojam.

Nodokļu normatīvie akti neregulē jautājumu par pienākumu nodokļu maksātājam (personāla nomniekam) izmaksāt darba algu mikrouzņēmuma darbiniekam situācijā, ja tiek konstatēta atbilstība likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 17.²pantā minētajam darbaspēka nodrošināšanas pakalpojuma (personāla noma) sniegšana.

Sniedzot uzziņu, piemērotas šādas tiesību normas: likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 17.²panta pirmā, otrā, trešā un ceturta daļa, , likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" 1.panta 1.punkts, 2.punkta „l” apakšpunkts, 5.panta sestā daļa, 13.panta otrā daļa, 14.panta pirmā daļa, 20.¹panta otrā daļa, 23.panta pirmā daļa, Ministru kabineta 2010.gada 7.septembra noteikumu Nr.827 "Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu veicēju reģistrāciju un ziņojumiem par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām un iedzīvotāju ienākuma nodokli" 21.punkts, 1.pielikums.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101.panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, tad uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1.panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā to, ka Valsts ieņēmumu dienestam attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu